

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2013
6. volební období

301.

USNESENÍ

výboru pro evropské záležitosti
ze 43. schůze konané dne 28. února 2013

ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Zajistit fungování vnitřního trhu s energií /kód dokumentu 16202/12, KOM(2012) 663 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstka ministra průmyslu a obchodu Ing. Pavla Šolce, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jana Bauera a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Jan Bauer v. r.
zpravodaj výboru

František Novosad v. r.
místopředseda výboru

SDĚLENÍ

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů - Zajistit fungování vnitřního trhu s energií

KOM(2012) 663 v konečném znění, kód Rady 16202/12

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
21. 11. 2012
- **Datum projednání ve VEZ:**
6. 12. 2012 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v Radě.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 3. 1. 2013, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 7. 1. 2013 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Dokument není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Sdělení je předkládáno za účelem upozornit na řadu otázek a problémů, které je třeba nyní vyřešit, aby byl vnitřní trh s energií dokončen do roku 2014.¹ Komise dospěla k závěru, že přes značný pokrok ve fungování vnitřního trhu s energií v uplynulých letech není v současnosti reálné uvedenou lhůtu splnit. Do roku 2014 ještě chybí zajistit plné provedení stávajících unijních předpisů. Úplná integrace evropských energetických systémů a sítí je dle Komise zásadní podmínkou pro přechod na nízkouhlíkovou ekonomiku a udržení bezpečných energetických dodávek při nízkých nákladech. Součástí sdělení (příloha 1) je akční plán, jenž navrhuje způsoby, jak zajistit využití potenciálu vnitřního trhu s energií a naplnit očekávání občanů i podniků v EU. Tato iniciativa je součástí Aktu o jednotném trhu II jako jedno z dvanácti klíčových opatření.
- **Obsah a dopad:**
Sdělení v úvodu shrnuje pozitivní přínosy i úskalí dosavadního fungování vnitřního trhu a uvádí oblasti, u nichž se brzy díky právě probíhajícím snahám (iniciativám) očekávají slibné výsledky. Podtrhuje obecně přidanou hodnotu sbližování energetických politik členských států a integraci energetických systémů. Jako hlavní přínosy uvádí postupné

¹ Tento cíl stanovila Evropská rada v únoru 2011.

otevírání trhu, intenzivnější přeshraniční obchod a propojování trhů, větší výběr pro spotřebitele, posílení bezpečnosti dodávek do EU a rozšiřování pravidel vnitřního trhu EU i do sousedních států (prostřednictvím tzv. Energetického společenství). Současně však upozorňuje na stále vysokou koncentrovanost trhu s výrobou energie, vzrůstající podíl „poplatkové“ složky v rámci celkové ceny za energii (daně, dávky, poplatky atp., tedy položky účtované ne za samotnou energii, nýbrž za služby či odvody s ní spojené)² a na fakt, že trh s energií je stále vnímán spíše jako neprůhledný, resp. nedostatečně otevřený a spokojenost spotřebitelů je obecně nízká. Jako oblasti, od nichž se očekává v relativně krátkodobém horizontu zlepšení, sdělení uvádí vliv spotřebitelů na náklady za energii³, nákladově efektivnější spotřeba energie, resp. produkce vlastní energie při využití nových energetických služeb (např. tzv. inteligentní měřicí systémy) či pobídek, efektivnější využívání stávající energetické infrastruktury a využití nejlepších dostupných technologií při rozvoji nové infrastruktury.

Akční plán pro Evropu obsažený ve sdělení předkládá soubor opatření ve čtyřech oblastech:

Prosazování předpisů

- včasné a úplné provedení předpisů tzv. třetího energetického balíčku (ne všechny členské státy již předpisy provedly a ne všechny byly provedeny správně)
- zajištění rovných podmínek na trhu (zejm. prosazování antimonopolních pravidel a pravidel pro státní podpory)
- překlenutí rozdílů mezi členskými státy (prostřednictvím regionálních iniciativ, odstraňováním překážek vstupu na trh, posílením hospodářské soutěže)

Podpora spotřebitelů

- informování a motivace spotřebitelů, poskytování inovačních služeb (např. inteligentní měřiče)
- ukončení regulace cen pro všechny spotřebitele, definice „zranitelného zákazníka“ a zavedení účinné ochrany zranitelných zákazníků (cílená podpora)
- podávání zpráv o maloobchodních trzích s energií, poradenství
- výměna osvědčených postupů mezi členskými státy

Příprava energetických systémů na budoucnost

- urychlení investic pro obměnu a rozvoj energetických systémů
- vypracování kodexů sítí (elektroenergetika, plynárenství) s pravidly pro připojení, přidělení kapacity, interoperability či provozního vyrovnávání
- rychlé přijetí a provedení tzv. balíčku pro energetickou infrastrukturu (efektivnější využívání sítí)
- schválení prvních unijních projektů společného zájmu
- příprava národních akčních plánů pro zavedení inteligentních sítí (podpora výzkumu, vývoje a inovací ze strany Komise)

Zajištění vhodných státních zásahů

- optimalizace podpory ze strany státu (obnovitelné zdroje, obchodování s emisemi)
- soudržnější vnitrostátní přístup (soulad s ohledem na vnitřní trh)

² Dle údajů Komise obsažených ve sdělení se podíl daní, dávek a poplatků na konečném účtu domácností v EU-15 zvýšil v období 1998-2010 z 22% na 28%.

³ Dle odhadů Komise by již dnes spotřebitelé mohli ušetřit až 13 mld. EUR ročně jen přechodem na nejlevnější sazby za elektřinu.

- postupné odstraňování cenové regulace, zohlednění povinnosti univerzální služby
- odstranění dotací škodících životnímu prostředí

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Bez přímého dopadu.

- **Stanovisko vlády ČR:**

ČR předložení sdělení vítá. Byť souhlasila s cílem dokončení vnitřního trhu s energií do roku 2014, vnímá ho v současné situaci jako příliš ambiciózní. Od sdělení očekávala konkrétnější formulace problémů. ČR plně podporuje integraci trhu s energií, má zájem na propojení trhů regionu střední a východní Evropy s regionem střední a západní Evropy. ČR obecně podporuje opatření uvedená v akčním plánu, postrádá v něm však především řešení stavu tzv. neplánovaných toků elektřiny. Mezi další priority ČR patří rozvoj infrastruktury (především ve vztahu k začlenění elektřiny z obnovitelných zdrojů do přenosové a distribuční soustavy), dlouhodobé zajištění spolehlivosti dodávek, potřeba zavedení evropských technických pravidel (závazné pokyny a kodexy), implementace nových technologií jako inteligentní sítě, optimalizace podpory ze strany státu zejména u obnovitelných zdrojů (měly by se do budoucna stát konkurenceschopným zdrojem bez podpory ze strany státu).

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu by měl být dokument projednán v gesčním výboru pro průmysl výzkum a energetiku 30. května 2013, hlasování pléna bylo předběžně stanoveno na 1.července 2013. Rada ve složení ministrů pro energetiku se již sdělením zabývala na svém zasedání 22. února 2013 (politická debata), další datum projednávání nebylo stanoveno.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **v í t á** předložení akčního plánu v rámci předkládaného sdělení;
2. **p o v a ž u j e** dokončení vnitřního trhu s energií za prioritní agendu;
3. **v y j a d ř u j e** svoji podporu opatřením navrženým v akčním plánu;
4. **u v í t a l b y** zahrnutí problematiky tzv. neplánovaných toků elektřiny mezi prioritní opatření, jelikož se jedná o problém, který se bezprostředně dotýká elektroenergetické infrastruktury České republiky i dalších sousedních států v regionu;
5. **p o u k a z u j e** na deformace trhu způsobené netržní podporou obnovitelných zdrojů energie;
6. **p o v ě ř u j e** předsedu výboru, aby o tomto usnesení informoval Evropskou komisi.

Josef Šenfeld v. r.
ověřovatel výboru

Jan Bauer v. r.
zpravodaj výboru

František Novosad v. r.
místopředseda výboru